

CROWDFUNDMATCH – Unlocking the Crowdfunding Potential for the European Structural and Investment

Nieuwsbrief #3

Welkom bij de derde editie van de Crowdfundmatch nieuwsbrief!

HOE EEN REGIONAAL OF LOKAAL FUND-MATCHING SCHEMA PLANNEN EN LANCEREN?

INLEIDING

Een van de belangrijkste activiteiten van het project is de ontwikkeling van een “Common Fund-Matching Scheme Methodology”. Het doel van de methodologie is om regionale en lokale overheden te begeleiden bij het combineren van ESIF-financiering met crowd-based financieringsmethoden, zoals crowdfunding.

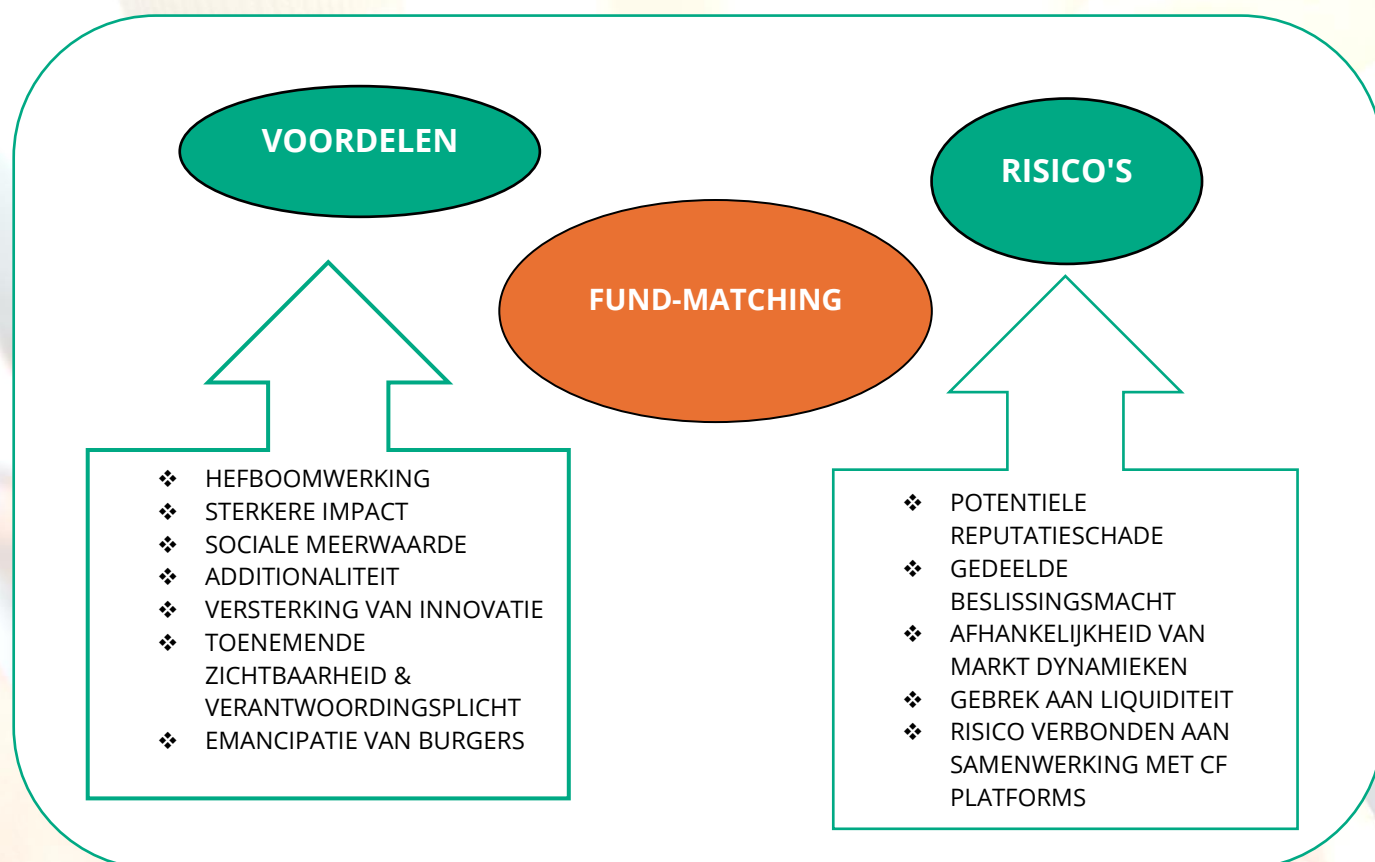
De methodologie volgt een bottom-up benadering en is gebaseerd op het analyseren en uitwisselen van kennis tussen projectpartners, belanghebbenden en deskundigen op het gebied van crowdfunding.

INZICHT IN FUND-MATCHING

Er is sprake van “fund-matching” wanneer organisaties uit de publieke sector financiering bijdragen naast andere bronnen zoals particuliere bedrijven, financiers of de crowd. Doorgaans worden deze publieke middelen alleen verstrekt als er een bijdrage van andere partijen is verzekerd. Onze methodologie richt zich specifiek op het matchen van ESIF-fondsen met crowdfunding.

Het combineren van ESIF-fondsen met crowdfunding biedt verschillende voordelen, waaronder een groter financieel hefboomeffect, een sterkere regionale impact, extra steun voor projecten met een sociale meerwaarde en een groter innovatiepotentieel. Het vergroot ook het bewustzijn van overheidsbeleid, bevordert burgerparticipatie en vergroot de verantwoordingsplicht. Er zijn echter uitdagingen, zoals reputatierisico's voor overheidsinstanties, machtsdeling in de besluitvorming, afhankelijkheid van de marktdynamiek en liquiditeitsproblemen. Zorgvuldige planning en duidelijke communicatie zijn nodig om deze risico's te beperken.

Figure 1: Overview of potential fund-matching benefits and risks for public authorities

POTENTIELE VOORDELEN

Hefboomwerking

Een wederzijds versterkend element van het combineren van publieke financiering en burgerkapitaal is het hefboomeffect dat wordt gecreëerd. Vanuit het perspectief van de overheid wordt er een hefboom gecreëerd op de publieke middelen die beschikbaar worden gesteld. Er kunnen meer fondsen naar een gesteund project gaan dan wanneer de overheid alleen haar eigen fondsen beschikbaar zou stellen.

Omgekeerd is het voor burgers ook veel aantrekkelijker om een initiatief te steunen als ze weten dat een overheid bijvoorbeeld hun bijdrage verdubbelt. Fund-matching vergroot het succes van alle vormen van crowdfunding. Enerzijds hebben burgers het gevoel dat hun bijdrage een grotere impact heeft. Anderzijds vergroot publieke betrokkenheid ook het vertrouwen van burgers in het specifieke project.

Sterkere regionale impact door betrokkenheid van belanghebbenden

Een belangrijk voordeel van het combineren van crowdfunding met overheidsfinanciering is dat niet alleen de overheid het initiatief steunt, maar ook andere lokale belanghebbenden. Een project werft ambassadeurs die gekoppeld zijn aan de financieringscampagne. Deze ambassadeurs kunnen helpen bij het opbouwen en duurzaam maken van het project.

Steun voor projecten met sociale meerwaarde

Crowdfunding werkt vooral goed voor initiatieven met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. De combinatie van overheidsfinanciering en crowdfunding zal daarom het beste werken als het gaat om het financieren van projecten met een maatschappelijke meerwaarde.

Additionaliteit

Bij zowel publieke financiering als crowdfunding is het belangrijk om te focussen op projecten die niet via traditionele (bank)financiering gefinancierd (kunnen) worden. Waar mogelijk is dergelijke financiering immers vaak efficiënt en goedkoop. Het is belangrijk dat de overheid aanvullend werkt en zich specifiek richt op het financieren van deze initiatieven die anders niet gefinancierd zouden worden. Hetzelfde geldt voor crowdfunding.

Positieve impact op innovatie

In de productontwikkelings- en marktvalidatiefase zijn traditionele bankleningen vaak niet toegankelijk. Bedrijven vallen vaak terug op subsidies om innovatie te financieren, zelfs als hun model potentieel winstgevend is. Het creëren van financieringsinstrumenten voor innovatieve modellen, bijvoorbeeld in de vorm van leningen, maakt meer innovatie mogelijk. Crowdfunding voor innovatie wordt vaak toegepast in de vorm van voorverkoop of op beloning gebaseerde crowdfunding. Als de combinatie met overheidsinterventie het mogelijk maakt om innovatie te financieren via financiële crowdfunding, is dit een win-win-win situatie. De overheid staat niet langer alleen in de financiering van innovatie; de ondernemer kan aanzienlijk hogere bedragen aantrekken en zowel de overheid als burgers kunnen een deel van de winst krijgen als het bedrijf succesvol wordt, mede dankzij deze steun. Door burgers te betrekken kan draagvlak voor voorgestelde innovaties direct worden getoetst en gevalideerd. Hierdoor krijgt de overheid beter inzicht in welke innovaties de meeste kans van slagen hebben en kan ze dus beter selecteren welke innovaties ondersteund moeten worden.

Toenemende zichtbaarheid van overheidsbeleid

Een belangrijk voordeel van het combineren van overheidsfinanciering met crowdfunding is de zichtbaarheid die het creëert voor overheidsfinanciering. Fans van een specifiek project krijgen een duidelijke boodschap dat de overheid ook hun favoriete project steunt.

Toenemende steun voor overheidsbeleid

Stel dat de overheid burgers laat meebeslissen over welke projecten gesteund worden. In dat geval heeft dit niet alleen een emanciperend effect op burgers, maar vaak ook een positief effect op de steun voor overheidsbeleid. Burgerbegrotingen zijn hier goede voorbeelden van. Op deze manier kan ook de not-in-my-backyard-attitude worden tegengegaan. Een goed voorbeeld is burgerfinanciering voor windmolens.

Emancipatie van burgers

Door burgers goed te informeren en te betrekken bij een combinatie van crowdfunding en overheidsfinanciering, leren ze over de rol van impact ventures in de lokale economie en hoe ze kunnen bijdragen aan een bloeiend lokaal ecosysteem. Bovendien krijgen ze ook een directe impact op de keuzes die de overheid maakt.

Toenemende verantwoordingsplicht

De wisselwerking tussen overheidsinvesteringen en burgerparticipatie maakt de overheid niet alleen méér verantwoordelijk voor haar keuzes, maar verhoogt ook de druk op de ontvangers van fondsen om correct om te gaan met de ontvangen fondsen, aangezien een groep crowdfunders ook helpt bij het monitoren van het project en de besteding van de fondsen.

POTENTIELE RISICO'S

Er zijn ook enkele andere relevante speciale risicofactoren waarmee rekening moet worden gehouden als je met een crowd werkt.

Mogelijke reputatieschade voor de overheidsinstantie door het mislukken van het project

Zoals hierboven aangegeven, wordt overheidssteun voor een project vaak impliciet gezien als een aanbeveling van het project. Wanneer een project mislukt, kan dit reputatieschade voor de overheid veroorzaken. Het is daarom belangrijk dat risico's transparant worden gecommuniceerd, zo goed mogelijk worden afgedekt en het risico op (financiële) schade voor burgers wordt geminimaliseerd. Competente ondersteuning en follow-up van gefinancierde projecten kan het risico op mislukking verder verkleinen. Dergelijke ondersteuning is vaak relatief duur in verhouding tot het geïnvesteerde budget, maar kan een groot verschil maken voor de uiteindelijk gerealiseerde impact. Het is daarom zinvol voor een overheid om hier voldoende in te investeren.

Het delen van beslissingsbevoegdheid

Bij een combinatie van crowdfunding en overheidsfinanciering wordt de beslissingsbevoegdheid vaak gedeeld. Burgers hebben niet alleen inspraak in de manier waarop ze hun bijdrage aanbieden, maar vaak is de inbreng van de overheid ook afhankelijk van het succes van een crowdfunding campagne. In dat geval krijgen burgers inspraak in de bestedingen van de overheid. Dit heeft voordelen op het gebied van emancipatie en draagvlak onder burgers, maar heeft ook als nadeel dat de overheid een deel van haar beslissingsbevoegdheid uit handen geeft. Het is belangrijk om goed af te wegen welke beslissingen de overheid wil nemen en welke beslissingen mede door burgers bepaald mogen worden.

Afhankelijkheid van de markt dynamiek

Zoals aangegeven in het vorige punt kan het investeren in publieke financiering, afhankelijk van de opgehaalde fondsen via crowdfunding, verschillende nadelen hebben. Het succes van crowdfunding hangt bijvoorbeeld af van de financiële middelen van investeerders, het gebruik van een online platform en de digitale geletterdheid van de bevolking. Het risico bestaat dus dat vooral projecten worden gesteund die digitaal geletterde en welgestelde burgers belangrijk vinden, waardoor een Mattheüseffect ontstaat. Ook op andere gebieden kan de grootte van de achterban of de populariteit van een bepaald onderwerp of product een grote invloed hebben op het succes van een crowdfunding campagne. De overheid moet ervoor zorgen dat de verdeling van fondsen in lijn is met haar beleidsbeslissingen. Dit zal moeten worden gewaarborgd door het ontwerp van het instrument.

Gebrek aan liquiditeit

Het gebrek aan liquiditeit is niet kenmerkend voor een combinatie van burgerkapitaal en publieke financiering, maar het is wel een groot probleem bij het gebruik van equity-based crowdfunding. De investeerder koopt immers een aandeel van een bedrijf dat niet beursgenoteerd is. Ze zijn afhankelijk van de interesse van nieuwe investeerders om deze aandelen over te nemen of van het vermogen van het bedrijf om de aandelen terug te kopen om hun investering terug te verdienen. Bij leningen wordt meestal een vaste looptijd afgesproken en is er meestal geen mogelijkheid om de lening tussentijds te gelde te maken. Een overheid, vaak de grootste betrokken financier, kan echter liquiditeit verschaffen door onder bepaalde voorwaarden financiering van burgers over te nemen. In een model met zowel crowdfunding als publieke financiering kan het zelfs zinvol zijn om bewust een deel van de publieke middelen beschikbaar te houden om investeringen over te nemen van burgers die willen uitstappen.

Evaluatieprocessen door crowdfundingplatforms zijn niet gestandaardiseerd

Als een overheid wil samenwerken met verschillende crowdfundingplatformen, moet de aanpak van de verschillende spelers goed afgestemd zijn op de beleidsprioriteiten van de overheid. De overheid moet bewuste keuzes maken over het evaluatieproces en de evaluatiecriteria om te bewaken dat alle ondersteunde projecten voldoen aan de verwachtingen van de overheid. Ook moeten er afspraken gemaakt worden over welke resultaten per project gerapporteerd moeten worden om ervoor te zorgen dat de overheid de bereikte impact kan monitoren.

BELANGRIJKSTE STAPPEN BIJ HET PLANNEN EN LANCEREN VAN EEN FUND-MATCHING SCHEMA

Het plannen van een fund-matching schema omvat verschillende gestructureerde stappen, te beginnen met beleidsoverwegingen en vervolgens ontwikkeling en implementatie. Beleidsmakers moeten bestaande beleidsinstrumenten beoordelen om vast te stellen waar fund-matching kan worden geïntegreerd. Het doel is om de ondersteuning van bedrijven en ondernemerschap te vergemakkelijken en er tegelijkertijd voor te zorgen dat het initiatief het bestaande financieringslandschap aanvult.

Ontwikkeling van een beleidsinstrument

Een stapsgewijze aanpak wordt aanbevolen:

- Analyseer bestaand beleid om voordelen, hiaten en mogelijkheden voor fund-matching te identificeren.
- Identificeer potentiële belanghebbenden, waaronder instellingen en deskundigen, die betrokken moeten worden bij de implementatie.
- Ontwikkel een gestructureerd proces voor de lancering van het fund-matching schema.

Belangrijkste stappen bij de planning

- **Stap 1: Onderzoek & reflectie**
 - Definieer de impactdoelstellingen van het beleidsinstrument en bepaal de rol van betrokkenheid van de crowd.
 - Analyseer de regionale markt voor crowdfunding en beoordeel de mate waarin deze markt klaar is voor fund-matching.
 - Bekijk de staatssteun en ESIF-regelgeving om de naleving ervan te garanderen.
- **Stap 2: Haalbaarheid controleren en sleutelementen identificeren**
 - Definieer en selecteer de doelgroep voor fund-matching.

- Beoordeel het risicoprofiel van de crowd, inclusief risicobereidheid en het vermogen om potentiële verliezen te absorberen..
- Bepaal geschikte risiconiveaus voor het financiële instrument.
- Ontwikkel opties voor financiering en risicobeperking.
- Identificeer de belangrijkste rollen die nodig zijn om het fund-matching schema uit te voeren.
- Zet de financiële structuur op en beslis over de mate van burgerparticipatie.
- **Stap 3: De lancering van het fund-matching schema vormgeven**
 - Identificeer het uitvoeringsorgaan en de benodigde technologische hulpmiddelen.
 - Zorg ervoor dat wordt voldaan aan de vereisten van ESIF-financiering, indien van toepassing.
- **Stap 4: Ontwikkel een crowdfunding campagne**
 - Analyseer netwerken om de beste aanpak te bepalen voor het betrekken van investeerders en burgers.
 - Stel duidelijke doelen voor de fund-matching, en bepaal stimulansen voor donateurs.
 - Stel een gedetailleerd tijdschema op voor de implementatie.
 - Ondersteun ondernemers om succesvolle crowdfunding campagnes te voeren.
 - Zet mechanismen op voor de betrokkenheid van burgers, opdat zij actief deelnemen.

Besluit

Fund-matching biedt regionale en lokale overheden een belangrijke kans om de impact van overheidsfinanciering te maximaliseren door particuliere en maatschappelijke bijdragen te mobiliseren. De methodologie die in dit rapport wordt beschreven, biedt een gestructureerde aanpak voor het ontwerpen en implementeren van fund-matching schema's. Overheden kunnen de transparantie, de verantwoordingsplicht en de steun van de gemeenschap vergroten door burgers te betrekken bij financieringsbeslissingen en projecttoezicht. Hoewel er uitdagingen zijn zoals reputatierisico's en complexe besluitvorming, kunnen een goede planning en risicobeheer deze zorgen verminderen, waardoor fund-matching een krachtig instrument voor regionale ontwikkeling wordt.

Meer gedetailleerde informatie is beschikbaar in het volledige document (Engelstalig, 68p.): [HERE](#)

KOMENDE ACTIVITEITEN

- **VOLGENDE PROJECTGROEP BIJENKOMST EN 4e TRANSNATIONALE WORKSHOP – THESSALONIKI, GRIEKENLAND**

Op 19 en 20 maart 2025 komen projectpartners en stakeholders bijeen in Griekenland. Op de eerste dag zullen we het werk m.b.t. de pilootprojecten evalueren om de transnationale uitwisseling van ervaringen tussen pilootprojecten te verzekeren, en de eerste studiebezoeken in het kader van peer-to-peer mentoring te evalueren. De discussie op de tweede dag zal gewijd zijn aan voorbeelden van crowdfunding training & mentoring programma's, bewustwordings- en promotiecampagnes en ook aan equity crowdfunding.

Foto bron: Gratis foto's op Unsplash, door Nafsika G.

WELKOM OP DE SOCIALE MEDIA VAN ONS PROJECT

<https://www.interregeurope.eu/crowdfundmatch>

<https://www.linkedin.com/company/crowd-fund-match/>

<https://www.facebook.com/CROWDFUNDMATCH>

<https://twitter.com/crowdfundmatch>